

ЛАЗАРЄВА Т.А., доктор педагогічних наук, професор
Українська інженерно-педагогічна академія, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4435-3345>
E-mail: Lazareva_t.a@ukr.net

ЛАЗАРЄВ М.І., доктор педагогічних наук, професор
Українська інженерно-педагогічна академія, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9742-4739>
E-mail: Lazariev55@ukr.net

ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Тривалий період карантину впродовж пандемії Covid-19 та військовий стан, в якому знаходиться наша країна з 24 лютого 2022, висувають нові проблеми у професійній підготовці здобувачів вищої освіти, що пов'язані з необхідністю організації безпечних умов праці для себе і навчання студентів. Одним із можливих шляхів навчання стає дистанційна освіта. Як показує практика, впровадження такої форми навчання має переваги та недоліки. До основних переваг можна віднести можливість здобувача обирати зручний час, місце та темп навчання. Це стало особливо актуальним у період відключень електроенергії, тимчасового знаходження в місцях безпеки (бомбосховища, підвали та інші укриття). Іншими перевагами такої форми навчання є можливість здійснювати навчання та професійну діяльність без відриву від виробництва, одночасне навчання за іншим напрямом, використання сучасних засобів комунікації і комп'ютерних технологій, відсутність психологічного бар'єру та проблем комунікації з одногрупниками, розвиток самоорганізованості та самодисципліни, постійна діагностика власних досягнень завдяки тестовим завданням, індивідуалізація навчання. Але

виявилися і значні недоліки такої системи професійної підготовки, одним з основних є низький рівень сформованості практичної діяльності, умінь та навичок (особливо це стосується інженерних спеціальностей). Розв'язання такої проблеми бачиться нами у впровадженні практико-орієнтованого навчання, яке спрямоване на формування практичних умінь, забезпеченні зв'язку між теоретичними знаннями та професійною діяльністю.

Реалізація практико-орієнтованого навчання вимагає від викладача розроблення алгоритму конкретних практичних дій, виконання яких можливе шляхом інтеграції теоретичних знань у практичній квазіпрофесійній діяльності здобувача.

В результаті досвіду роботи в дистанційному режимі нами пропонується наступна методика формування професійних дій, що містить наступні основні етапи:

1. Мотиваційно-цільовий, на якому формують у здобувачів мотивацію та визначають цілі навчальної діяльності студентів як результатів діяльності відповідних фахівців. Згідно практико-орієнтованого підходу головними цілями навчання виступають професійні та практичні вміння та навички, які базуються на теоретичних знаннях.

2. Підготовчо-змістовний. На цьому етапі здійснюють: структурування системи професійних дій та створення їх статичної структури; визначення для кожної професійної дії кількісних показників рівня її сформованості; декомпозицію професійних дій на окремі операції та/або рухи; визначення в професійних діях орієнтовної, виконавчої та контрольної частин; розроблення моделей формування професійних дій; розроблення або визначення системи завдань (задач), вирішення яких необхідно виконувати з використанням моделей формування професійних дій. Слід враховувати, що система завдань повинна забезпечувати поступове зростання рівня складності та рівня пізнавальної діяльності здобувачів від відтворювальної до творчої.

3. Операційно-діяльнісний етап, на якому здійснюється самостійне вирішення здобувачами завдань на основі моделей формування професійних дій.

4. Контрольно-корекційний, на якому реалізується самостійний контроль та корекція виконаних завдань.

5. Оцінно-результативний етап дозволяє визначити рівень сформованість умінь та навичок здобувача.

Таким чином, впровадження практико-орієнтованого підходу дозволяє формувати професійні уміння та навички в умовах дистанційного навчання здобувачів вищої освіти.

НАГАЄВ В.М., доктор педагогічних наук, професор
Державний біотехнологічний університет, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3130-6112>

E-mail: nagaev@btu.kharkov.ua

ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВПРОВАДЖЕННЯ ТРИРІВНЕВОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНО-ТВОРЧОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ СТУДЕНТІВ

Проблема організації дистанційного навчання в умовах епідемії Covid-19 та воєнного стану в Україні ще раз довела необхідність імплементації елементів цифрової педагогіки в систему вищої освіти України. Передусім ідеться про інформатизацію та комп'ютеризацію. Саме стан науки, освіти і пов'язаних з ними технологій визначить перспективи подальшого розвитку освіти, науки та виробничої сфери в Україні. Інформаційні технології, які визначали образ і сутність ХХ-го століття сьогодні поступаються SMART-технологіям, що відкривають новий прогресивний шлях, у т.ч. і в організації